

06.01.2026

Kurkiewicz współczesny. Spotkanie z Zofią Dulską (cz.2)

Kontynuujemy rozmowę z Zofią Dulską, studentką polonistyki, o Stanisławie Kurkiewiczu, krakowskim lekarzu, który odważnie podjął się badania i opisu seksualności Polaków na początku XX wieku, a którego dorobek przez długi czas był niedoceniany i wyśmiewany. W latach, gdy mówienie o seksualności było społecznym tabu, a wszelkie przejawy życia intymnego traktowane były jako coś wstydlivego, Kurkiewicz podjął badania terenowe, m.in. wśród ludności wiejskiej, i korzystał z obserwacji zachowań ludzi w miejscach publicznych, aby zdobyć materiał do swoich prac.

Stanisław Kurkiewicz wyprzedził swoją epokę, a jego podejście do tematu seksualności może stanowić inspirację dla współczesnych badaczy i edukatorów. Otwartość, brak uprzedzeń i nowoczesne spojrzenie na wiele spraw to zalety, dla których warto jego twórczość wydobyć z zapomnianych archiwów. Ponadto, jak mówi nasza Rozmówczyni, „gdy coś jest nazwane, to się mniej tego boimy”, a Kurkiewicz „nazwał po imieniu” sprawy, o których dotąd głośno się nie mówiło.

Pierwsza część rozmowy jest dostępna jako **Przełamując tabu, czyli historia pierwszego i ostatniego polskiego "płciownika". Spotkanie z Zofią Dulską (cz. 1).**

W rozmowie wymieniono publikacje:

- S. Kurkiewicz, *Z docieków (studyów) nad życiem płciowym luźne osnovy (tematy)*, t. I: *Nieświadome: błędzenie i cierpienie*, t. II: *Szczegółowe odróżnienie czynności płciowych*, t. III: *O ludowości (demokratyzmie) w miłości*, Kraków 1905–1907.
- Kamil Janicki, *Epoka hipokryzji: seks i erotyka w przedwojennej Polsce*, Poznań 2022.
- S. Kurkiewicz, *Słownik płciowy. Zbiór wyrażań o płciowych: właściwościach, przypadłościach i t. p.*, Kraków 1913.
- J. Lewinson, *Słownik seksualizmów polskich*, Warszawa 1999.
- Z. Lew-Starowicz, *Słownik seksuologiczny*, Warszawa 1986.
- T. Boy-Żeleński, *Kurkiewy*, w: *Pisma*, pod red. Władysława Kopalińskiego, t. XVI, ss. 30-65, Warszawa 1958.

Zofia Dulska - studentka Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, absolwentka studiów licencjackich nakierunku Filologia Polska, która kontynuuje edukację polonistyczną na studiach magisterskich, na ścieżce językoznawczej.

Marta Chojnacka-Kuraś - językoznawczyni, pracuje na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, zajmuje się m.in. współczesną polszczyzną, semantyką, językowymi reprezentacjami doświadczeń bólu i choroby, językiem w komunikacji medycznej.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

NAUKA DLA
SPOŁECZEŃSTWA

**Seria podcastu
"Spotkania
Biuletynu",
zatytułowana
"Polonistyka
zaangażowana",
realizowana jest**

**w ramach projektu "Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata".
Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu
Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II”
(numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).**

Strona internetowa projektu: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details>

Intro i outro

- Muzyka Piotr Lakwaj, czyta Aldona Brycka-Jaskierska
- Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna i projekt okładki: Klaudia Węgrzyn

Media społecznościowe "Biuletynu Polonistycznego":

- <https://www.facebook.com/BiuletynPolonistyczny/>
- https://twitter.com/B_Polonistyczny
- <https://www.youtube.com/@biuletynpolonistyczny8801/>

Linki:

- <https://www.youtube.com/watch?v=h9rKbXrQqYY>
- <https://open.spotify.com/episode/4Ba9WT6U91jbmXW7FKcmhm>

- <https://podcastaddict.com/episode/https%3A%2F%2Fapi.spreaker.com%2Fdownload%2Fepisode%2F69262124%2Fkurkiewicz>
- <https://www.spreaker.com/episode/kurkiewicz-wspolczesny-spotkanie-z-zofia-dulska-cz-2--69262124>

Słowa kluczowe: seksuologia, Nauka dla Społeczeństwa,
Polonistyka zaangażowana, Kurkiewicz Stanisław, język

Rozmówca: Zofia Dulcka

Rozmówca: Marta Hanna Chojnacka-Kuraś